

Številka: 162/2022
Datum: 31. 3. 2022

Agencija za komunikacijska omrežja in storitev RS

**Stegne 7
1000 Ljubljana**

ZADEVA: Dopolnitev predloga splošnega akta o varstvu ranljivih skupin – javna razprava do 4. aprila 2022

V Nacionalnem svetu invalidskih organizacij Slovenije (v nadaljevanju: NSIOS) skupaj z našimi vključenimi reprezentativnimi invalidskimi in drugimi organizacijami, ki delujejo na državni ravni, zelo pozorno spremljamo zakonodajo na področju, ki vpliva in omogoča na dostopnost do informacij preko elektronskih komunikacij. Še prav posebej v sodelovanju z Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije, Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije je Združenja gluhoslepih DLAN.

Logično je, da vrsto naših pobud, želja, pričakovanj in aspiracij naslavljammo na vas, ki ste kot Agencija, ki je skrbnik komunikacijskih omrežij v RS. Še prav posebej konkretno zakonodajo, kamor spada Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (v nadaljevanju [ZAvMS](#)), Zakon o dostopnosti do proizvodov in storitev za invalide (v nadaljevanju ZDPSI) ter [Splošni akt o varstvu ranljivih skupin](#), ki ima pravno podlago za svoje sprejetje v 14.a in 42. členu ZAvMS.

Naj opozorimo, da ZAvMS v svojem 14.a členu navaja, da ponudniki avdio-medijskih storitev (v nadaljevanju AvMS) s sorazmernimi ukrepi postopno in kontinuirano izboljšujejo dostopnost do svojih storitev za invalide. Pri izvrševanju tega člena pa je potrebno upoštevati tudi 14. b člen v povezavi z 42. členom, kjer je zapisano navedeno, da AKOS s splošnim aktom podrobneje določi *"način ugotavljanja izpolnjevanja zahtev in omejitev za AvMS in storitve platform za izmenjavo video iz tega zakona"*.

Izpostavljamo 2 ključni besedi iz zgoraj navedenega člena; in sicer **ugotavljanja ter način, kako**. Primerjati je torej neka začetna in zaključna stanja ter zanje po nekem vnaprej znanem ključu ugotoviti ali predstavlja razlika med začetkom in zaključkom neko »postopno in kontinuirano izboljšanje« na področju dostopnosti storitev za invalide. Torej ne v zadnjih 2 mesecih pred poročanje, ne kampanjski pristop nekje vmes, ko teče 3 letno obdobje, ampak kontinuirano in postopno izboljšanje dostopnosti storitev.

Nekakšno izgovarjanje, češ AKOS ni dolžan oblikovati natančnejšo metodologijo oz. merila doseganja dostopnosti v okviru katerih bi AKOS oblikoval natančne smernice (bodisi metodologijo bodisi merila) z vsebinsko opredelitvijo "postopnega" in "kontinuiranega" izboljšanja dostopnosti AvMS, je čisto izogibanje zakonsko določenim obveznostim. V 2. odstavku 42. člena je brez slepomišenja mogoče prebrati, da *"Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi tudi druga vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju posameznih določb tega zakona iz njene pristojnosti"*. Nenazadnje pa je tukaj še 2. odstavek 44. člena ZAvMS, ki Agenciji nalaga uskladitev aktov z novim ZAvMSM med drugim tudi Metodologija nadzorstva avdiovizualnih medijskih storitev ta hip ne implicira ničesar na to tematiko, zatorej ima Agencija vse vzvode, s katerim bi lahko natančneje opredelila oz. uredila "postopno" in "kontinuirano" ter nenazadnje "obseg" dostopnih programov.

V ta namen, pošiljamo ta dopis v vednost tudi vsem zainteresiranim organizacijam, predvsem pa Svetu za elektronske komunikacije, da zavzamejo stališče do izpostavljenih tem, predvsem v luči splošne javne razprave o Splošnem aktu o varstvu ranljivih skupin (kamor spadajo tudi invalidi!!). Predvsem reprezentativnim invalidskim organizacijam, ki zastopajo zainteresirane ranljive skupine, nato Svet za invalide RS, ki temelji na Zakonu za izenačevanje možnosti invalidov ter pristojnemu ministrstvu za področje delovanje medijev.

Prepričani smo, da je pripravljen osnutek za javno razpravo tako ozko in pomanjkljivo zastavljen, da ne pokriva ničesar, kar bi resnično prispevalo k zaščiti invalidov in drugih skupin iz tako imenovane kvote »ranljivih družbenih skupin«. Posledično niti ni smiselno amandmirati predlog besedila za javno razpravo, saj bi to pomenilo napisati nov predlog besedila splošnega akta. Člena 14. a in 14. b imata 8 odstavkov; predlog besedila splošnega akta v javni razpravi pa naslavlja samo enega!!! od osmih!!

Dodajamo še opozorilo, da je za kršitev določb iz tega zakona predviden inšpekcijski nadzor in dolžno ravnanje Agencije v okviru katerega sme odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti itd. Torej, mehanizmi nadzora so predvideni v 39. členu ZAvMS.

Vsakršno preusmerjanje pozornosti o dodeljeni pristojnosti Agencije je čisto sprenevedanje. Zato opozarjamo na v 11. člen ZDPSI, kjer je v 2. odstavku navedeno "*Minister, pristojen za področje avdiovizualnih medijskih storitev, s pravilnikom določi podrobnejše zahteve glede dostopnosti storitev iz prejšnjega odstavka*". Prejšnji odstavek pa govori o dodatnih zahtevah glede dostopnosti storitev, ki zagotavljajo dostop do AvMS. Torej, naslavlja le tehnične storitve in ne vsebinska določila.

Na podlagi vsega povedanega, pričakujemo, da bo v sodelovanju z reprezentativnimi invalidskimi organizacijami, ki zastopajo interese slepih, gluhih, gluhoslepih, slabovidnih, naglušnih in drugih oseb nastal nov predlog teksta Splošnega akta o varstvu ranljivih skupin, ki bo upošteval zgoraj našteto v dobro in korist oseb z okvaro vida, sluha ali obojega.

S spoštovanjem,

mag. Mojca Vaupotič
glavna tajnica

Borut Sever, univ.dipl.iur.
predsednik NSIOS

V vednost:

mag. Mateja Toman, Svet za invalide RS
Dr. Jurij Franc Tasič, Svet za elektronske komunikacije RS
Matej Žnuderl, Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije
Mladen Veršič, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
Helena Petrovčič, Združenje gluhoslepih DLAN

“NIČ O INVALIDIH BREZ INVALIDOV!”